

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طرح پیشنهادی
برای
بازدید علمای اعلام و فضای کرام
از
طرح‌های ملی
دولت نهم و دهم جمهوری اسلامی

پیش‌نویس اول (۳/۶/۱۳۹۱)

سیدمهدی موسوی مَوْشَح

تابستان ۱۳۹۱

مندرجات طرح:

- ❖ ضرورت اطلاع رسانی
- ❖ اهداف مورد انتظار
- ❖ گروه مخاطبین
- ❖ فهرست پروژه های ملی
- ❖ اصول کلی مورد نظر
- ❖ دوره های زمانی بازدید
- ❖ تخمین هزینه ها
- ❖ گام بعدی

❖ ضرورت اطلاع‌رسانی

هر مسلمان به عنوان یک انسان، هنگامی که خدماتی را برای بشریت به انجام می‌رساند، برای حفظ حیثیت معنوی خود و جلوگیری از درافتادن به نخوت، تکبر و راضی بودن از خود که نابودکننده ریشه انسانیت در فطرت بشری است، بایستی از یاد آوردن و ذکر کردن خدمات خود بپرهیزد و همیشه خود را بدهکار جامعه اسلامی بداند.

اما این قاعده مربوط به فرد است و در عرصه حکومت، دولتمردان موظف هستند خدماتی را که برای مردم و جامعه انجام داده‌اند به اطلاع برسانند و گزارش نمایند، چونان خدمتگزاری که یکی از وظایفش، در پایان هر تکلیفی، ارائه گزارش کامل و دقیقی از عمل انجام شده به کارفرمایان خود است. امام راحل (ره) به کرات تأکید فرموده‌اند که دولت اسلامی بایستی عملکرد خود را گزارش نماید:

«من کراراً به متصدیان امور عرض کرده‌ام که کارهایی که انجام داده‌اید با آن حجم بسیار، به ملت بازگو کنید»^۱

«آنچه که عمل کرده‌اید به مردم بگویید.»^۲

«من مکرراً به اینها گفتم که آقا این کارهایی را که می‌کنید، بیایید بگویید؛ بیایید به مردم بگویید تا توجه پیدا کنند.»^۳

«از اول من مکرراً این را گفته‌ام که شما کارهایی که می‌کنید به مردم بگویید. یک کاری شما در سیستان می‌کنید، در آن ورکشور مطلع نمی‌شوند. اگر آنجا یک کاری بکنید، آن طرف کشور مطلع نمی‌شوند. شما باید دائماً مسائلی را که، خدمت‌هایی را که کردید، و من می‌دانم خدمت‌های

^۱ صحیفه امام، ج ۱۷، ص ۳۷۲

^۲ همان

^۳ همان، ص ۲۷۶

بر این اساس، دولت اسلامی این وظیفه را دارد، تا تمامی اقشار جامعه را نسبت به خدمات خود مطلع سازد و آنچه برای خدمت به مردم به انجام رسانده را اطلاع‌رسانی نماید.

از سوی دیگر بخشی از جامعه نیز مراجع عظام تقلید، روحانیون محترم و معزز، ائمه جمعه و جماعات، اساتید حوزه‌های علمیه و طلاب علوم دینی هستند. دولت به حسب وظیفه خود باید عملکرد خود را به اطلاع این اقشار نیز برساند؛ اقشاری که در خدمتگزاری به مردم با دولت همکاری دارند و دولت اسلامی به پشتوانه مذهبی و اعتقادی آنان است که مشروعیت یافته و تکلیف به خدمتگزاری پیدا نموده است.

روحانیون مبلّغ نیز در این میانه به دلیل وظیفه‌ای که بر عهده دارند در هدایت مردم و جامعه اسلامی و حمایت از دولت خدمتگذار، شأن ویژه‌ای دارند که به مراتب بیشتر از سایرین شایسته دریافت گزارش از دولت می‌باشند. امام خمینی (ره) در تبیین وظیفه مبلّغین و ائمه جمعه و جماعات در آگاه‌سازی مردم می‌فرمایند:

«ارشاد کنید مردم را، مردم را دلگرم کنید به انقلاب. الآن از همه جا دارند آیه یأس می‌خوانند که خیر، ایران ورشکسته شده، ایران نمی‌تواند دیگر اداره کند، ایران چطور شده. این حرفهایی که خوب دشمنان دارند می‌زنند، شما آقایان باید جبران کنید این تبلیغات را.»^۵

به همین منظور، دولت و دولتمردان باید عملکرد خود را به روحانیون و مبلّغین عزیز گزارش نمایند، تا آنان نیز با دست باز و اطلاع کافی و آگاهی نسبت به اقدامات انجام شده، بتوانند مردم را ارشاد نمایند و نسبت به انقلاب اسلامی تکلیف خود را به انجام رسانند.

از زاویه‌ای فراتر، مجتهدین معزز نیز بایستی نسبت به آنچه در دولت می‌گذرد مطلع باشند، امام (ره) درباره ضرورت آگاه بودن این قشر از مسائل اجتماعی چنین فرموده است:

«مجتهد باید به مسائل زمان خود احاطه داشته باشد. برای مردم و جوانان و حتی عوام هم قابل قبول نیست که مرجع و مجتهدش بگوید من در مسائل سیاسی اظهار نظر نمی‌کنم. آشنایی به روش برخورد با حیل‌ها و تزویرهای فرهنگ حاکم بر جهان، داشتن بصیرت و دید اقتصادی، اطلاع از کیفیت برخورد با اقتصاد حاکم بر جهان، شناخت سیاستها و حتی سیاسیون و فرمولهای دیکنه‌شده آنان و درک موقعیت و نقاط قوت و ضعف دو قطب سرمایه داری و کمونیزم که در حقیقت استراتژی حکومت بر جهان را ترسیم می‌کنند، از ویژگیهای یک مجتهد جامع است.»^۶

این طرح بر اساس ضرورت اطلاع‌رسانی عملکرد و خدمات دولت به روحانیون محترم از نزدیک و به صورت عینی طراحی شده است، تا از ره‌آورد آن اقدامی مثبت در ارتقاء کیفیت و کمیّت خدمتگزاری دولت به تبع امیدواری بیشتر مردم و جامعه اسلامی به خدمتگزاران خود به انجام رسیده باشد.

^۴ همان، ج ۱۹، ص ۳۳

^۵ همان، ج ۱۶، ص ۹۸

^۶ همان، ج ۲۱، ص ۲۸۹

❖ اهداف مورد انتظار

این طرح درصدد است اهداف ذیل را به صورت مستقیم در طول دوره اجرای خود تحصیل نماید:

۱. اطلاع قشر روحانی و حوزوی از آمار کمی و تعداد پروژه‌های ملی انجام شده در کشور در مدت فعالیت دولت نهم و دهم، از سال ۱۳۸۴ لغایت ۱۳۹۱
 ۲. راستی‌آزمایی روحانیون نسبت به ادعاهای طرح شده از سوی دولت در سرعت و دقت انجام پروژه‌های بزرگ در سطح ملی، با دیدن محصولات این پروژه‌ها از نزدیک
 ۳. کسب آگاهی روحانیون و قشر حوزوی از توانمندی‌های نیروهای داخل کشور و قدرت علمی و صنعتی ایران اسلامی در اجرای پروژه‌های های‌تک با تکیه بر خودکفایی و استقلال از قدرت‌های شرق و غرب
 ۴. افزایش انگیزه و امید در پیمانکاران پروژه‌ها و مسئولین دولتی ناظر بر طرح‌های ملی، از طریق حضور روحانیون برجسته و صاحب نام بر سر پروژه و ملاقات با بزرگان دینی و مذهبی
 ۵. تأمین احساس آرامش ناشی از ادای دین و تکلیف دینی در مسئولین نظام، با انجام وظیفه شرعی و انقلابی خود در اطلاع‌رسانی نسبت به عملکردهای خدمتگزاران نظام اسلامی
- به تبع اهداف فوق، امید است نیل به اهداف ذیل میسر گردد:

۱. آگاهی مردم از خدمات دولت
۲. افزایش و ارتقاء امید و انگیزه کار و فعالیت در مردم و جامعه
۳. رشد ایمان و اعتماد مردم به نظام اسلامی

❖ گروه مخاطبین

گستره مخاطبین این طرح روحانیون و حوزویان سراسر کشور می‌باشند، این گروه از روحانیون در قالب اقشار ذیل قابل دسته‌بندی می‌باشند:

۱. ائمه جمعه سراسر کشور
۲. حکام شرع و نمایندگان ولی فقیه در استان‌های کشور
۳. نمایندگان ولی فقیه در مراکز نظامی؛ سپاه، ارتش، نیروی انتظامی و...
۴. نمایندگان ولی فقیه در دانشگاه‌ها و مراکز علمی و فرهنگی
۵. روحانیون فعال در دفاتر مراجع عظام تقلید
۶. مسئولین، معاونین و مدیران مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه سراسر کشور؛ برادران و خواهران
۷. مدیران مدارس علمیه سراسر کشور
۸. اعضای محترم جامعه مدرسین حوزه علمیه قم
۹. اعضای محترم نشست اساتید حوزه علمیه قم
۱۰. اساتید خارج و سطوح عالی حوزه علمیه
۱۱. مبلغین مشهور و معروف روحانی

۱۲. اساتید روحانی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی

۱۳. امام جماعت‌های مساجد بزرگ و معروف سراسر کشور

۱۴. فضایی مشهور و متنفذ بلاد

۱۵. نخبگان حوزوی و فضایی صاحب نام در حوزه‌های علمیه قم، مشهد، اصفهان و سایر شهرهای بزرگ

۱۶. مسئولین مؤسسات صاحب نام حوزوی، مانند: مؤسسه امام خمینی (ره)، بنیاد اسراء، امام صادق (ع) و...

با توجه به محدودیت‌های زمانی، مالی و هزینه‌ای، که طبیعت تمامی برنامه‌ریزی‌ها و طراحی‌ها می‌باشد، باید در بین موارد فوق اولویت‌بندی نمود و از تأثیرگذارترین قشر آغاز کرد. به این ترتیب هر جا که فرصت اجازه نداد، یا به دلیل مشکلات هزینه‌ای امکان ادامه بازدیدها فراهم نشد، بیشترین راندمان و بهره‌مندی از این فعالیت حاصل شده است.

❖ فهرست پروژه‌های ملی

از زمان آغاز وظیفه و تکلیف دولت نهم در خدمتگزاری به ملت شریف مسلمان ایران تا کنون، طرح‌ها و پروژه‌های بسیار زیادی به انجام رسیده است که اگر قرار به بازدید تمامی اقشار فوق از این پروژه‌ها باشد، نه ممکن است و نه پذیرفته. از این رو، ناگزیر باید تنها پروژه‌های ملی و ویژه را مد نظر قرار داد و مخاطبین می‌توانند از ره‌آورد دیدار این محصولات نسبت به سایر فعالیت‌های دولت نیز قضاوت نمایند.

به این ترتیب فهرست ذیل از پروژه‌های ویژه دولت که مبتنی بر فن‌آوری‌های فوق‌پیشرفته طراحی و عملیاتی شده‌اند، به صورت مستقل و بر اساس شعار خودکفایی، در دورانی که سنگین‌ترین تحریم‌ها علیه جمهوری اسلامی در جریان بود، تهیه شده است.

۱. سد فلان [توسط کارشناسان مربوطه تکمیل خواهد شد]

۲. ...

۳. ...

۴. ...

۵. ...

پروژه‌های فوق اولویت‌بندی می‌شوند و بازدیدها بر اساس اولویت‌ها تنظیم خواهد شد که در هر مرحله اگر توقفی حاصل گردید، بیشترین بهره از بازدیدها برده شده باشد.

❖ اصول کلی مورد نظر

برای بهره‌مندی کامل از این بازدیدها باید اصول و نکات ذیل مورد توجه قرار گرفته و سرلوحه تمام فعالیت‌های این طرح باشد. این اصول بر اساس تجربیات گروه کارگزار طراحی شده است:

۱. زمان: زمان بازدید باید به گونه‌ای تنظیم شود که حتی‌المقدور هنگام تعطیلی مراکز فعالیت مخاطبین، یا در دوره کم‌فشار اشتغالات آنان باشد، تا بیشترین مشارکت در بازدید صورت گیرد.

۲. عدم تأخیر: برنامه‌ریزی باید طوری انجام شود که هیچ تأخیری در رفت و برگشت‌ها نباشد، تا از یک سو بیشترین استفاده از زمان اندک حضور مخاطبین حاصل شود و از دیگر سو، اعتماد مخاطبین به طرح بازدیدها بیشتر گردد و اسباب ناامیدی، نگرانی و آزار مخاطبین فراهم نگردد.

۳. پیش‌هماهنگی: بیشترین هماهنگی با مدیران طرح‌های ملی باید پیشاپیش حاصل شده باشد، تا بتوان از تمامی ظرفیت‌های پروژه‌ها بازدید به عمل آورد و چیزی از قلم نیافتد.

۴. کوچکی گروه‌ها: امکانی فراهم گردد که به تمامی سؤالات بازدیدکنندگان پاسخ داده شود، از این رو، باید تعداد افراد در هر بازدید محدود باشد که بیشترین فرصت برای گفتگو حاصل شود.

۵. ارائه آسناد: نسبت به هر پروژه باید ضرورتاً بروشورهای معرفی و راهنمایی تهیه شده و در اختیار بازدیدکنندگان قرار داده شود، تا پس از بازگشت بتوانند بر اساس آن اطلاعات قضاوت انجام دهند و در صورت نیاز، دیگران را متقاعد نمایند.

۶. خدمات سفر: با توجه به دور بودن محل‌های بازدید از محل زندگی و اقامت بازدیدکنندگان، باید امکانات رفاهی در حد قابل قبولی فراهم گردد. اسباب سفر مناسب باشد و نیازمندی‌های طول سفر در اختیار مخاطبین قرار گیرد، تا با کاهش دغدغه ذهنی آنان، دقت و توجه در مشاهده و ارزیابی عملکردها تقویت شود.

❖ دوره‌های زمانی بازدید

این بازدیدها در طول یک سال به انجام خواهد رسید. بازدیدها از مهرماه ۱۳۹۱ آغاز شده و تا پایان شهریور ۱۳۹۲ پایان خواهد یافت. در طول ۵۰ هفته، هر هفته یک گروه ۱۵ نفره در بازدیدی سه روزه شرکت خواهند داشت. در مجموع می‌توان امکان بازدید ۷۵۰ نفر را فراهم کرد.

آغاز بازدیدها: مهر ۱۳۹۱

پایان بازدیدها: شهریور ۱۳۹۲

طول مدت هر بازدید: ۳ روز

تعداد افراد در هر گروه بازدید: ۱۵ نفر

زمان‌بندی بازدید: هر هفته یک گروه بازدیدکننده

تعداد کل بازدیدها: ۵۰ مورد

تعداد سفر در هر بازدید: بازدید از دو منطقه مختلف کشور در سه روز (دو سفر در هر بازدید)

وسیله مسافرت: ترجیحاً هواپیما و در منطقه پروژه با خودرو یا در صورت ضرورت با چرخ‌بال

❖ تخمین هزینه‌ها

هزینه‌های بازدید به شرح ذیل پیش‌بینی می‌گردد:

هزینه (ریال)	عنوان فعالیت	
۵۰/۰۰۰/۰۰۰/-	تهیه ملزومات سفر؛ بروشورها، راهنماها، جزوات، اطلاعات، سربرها و...	۱
۳۰/۰۰۰/۰۰۰/-	هزینه سرانه هر بازدید (برای یک نفر در دو سفر سه روزه)	۲
۴۵۰/۰۰۰/۰۰۰/-	جمع هزینه‌های هر بازدید برای ۱۵ نفر شرکت‌کننده	۳
۳۶۰/۰۰۰/۰۰۰/-	هزینه پرسنل و خدمات همکاران طرح (سه نفر در یک سال)	۴
۲/۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰/-	جمع هزینه‌های تمام ۵۰ بازدید (در یک سال)	۵
۲/۶۶۰/۰۰۰/۰۰۰/-	جمع کل هزینه‌ها	

❖ گام بعدی

آنچه در این نوشته گنجانده شده، یک نمای اجمالی و تصویری ساده از فعالیتی است که تصمیم بر انجام آن گرفته شده است. این طرح اولیه درصدد بیان تمام ملزومات طرح و هزینه‌های تفصیلی آن نبوده است.

اولین گام پس از اصلاح و نهایی‌سازی این طرح، تشکیل گروه طرح و برنامه است. «گروه طرح و برنامه» به سرعت بایستی طرح تفصیلی بازدیدها را تنظیم کرده و دقیقاً زمان‌بندی‌ها را انجام دهند.

در زمان‌بندی‌های تفصیلی چند مورد به خوبی باید روشن شود؛ چند نفر، در چه تاریخی، از چه محلی، در چه مدتی، با چه هزینه‌ای بازدید خواهند کرد.

گروه فوق به صورت مشخص، هزینه‌ها را محاسبه کرده و این‌که در چه زمانی، چه میزان بودجه باید به طرح تزریق شود را اعلام می‌نماید.

«گروه ارتباطات حوزوی» نیز بایستی با تمامی اقشار مخاطبین تماس گرفته، ملاقات نموده و نمایندگانی از آنان برگزیده و در زمان‌بندی‌های گروه طرح و برنامه بگنجانند.

«گروه هماهنگی» نیز وظیفه دارد تمامی مکاتبات رسمی و تماس‌های اداری را برقرار نماید، تا به موقع پیمانکاران و کارفرمایان دولتی و خصوصی پروژه‌های ملی آمادگی حضور بازدیدکنندگان را داشته باشند. اقامتگاه‌ها را سر موقع رزرو کرده و بلیط هواپیما و سایر ملزومات سفر را فراهم کند.

اگر چه این‌جا از سه گروه سخن گفته شده، ولی در حقیقت سه فرد حقیقی این کارها را بر عهده خواهند گرفت. هر جا هم نیاز باشد از نیروهای خارج از طرح یاری گرفته و هزینه‌ها را محاسبه و گزارش خواهند نمود.

پایان